

PREDILEG

MAREC 1981 — ŠT. 5

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITJA

LETO XXII.

PETLETNO SREDNJEROČNO OBDOBJE, KI JE ZA NAMI, BO V 95-LETNI ZGODOVINI PREDILNICE OZNAČENO KOT OBDOBJE VELIKIH INVESTICIJSKIH VLAGANJ

Delavci Predilnice Litija so na zboru dne 25. 6. 1975 sprejeli srednjeročni razvojni program podjetja, s katerim je bilo predvideno:

1. Ukinitv nočnega dela žena ter prehod na dvoizmensko obratovanje celotnega podjetja.
2. Odprava posameznih ozkih grl v proizvodnji.
3. Povečanje proizvodnje preje od 6.450 ton na 8.456 ton.
4. Celotni dohodek bi se povečal od 412 milij. na 524 milij. ter dohodek in čisti dohodek za 27%.
5. Za realizacijo programa bi bilo potrebnih 466 milij. investicijskih finančnih sredstev.

Tako zastavljeni program in v tolikšnem obsegu potrebna investicijska sredstva sam kolektiv ni zmožel, od širše družbenopolitične skupnosti, kakor tudi od bank pa zaradi zaostrenih gospodarskih razmer v Jugoslaviji in v svetu ni bilo pričakovati finančne pomoči. Bilo je nujno, da smo investicijski program spremenili in ga postavili v takšne okvire, da smo bili z lastnimi finančnimi sredstvi in delno s komercialnimi krediti v stanju realizirati zastavljene programske naloge, ki so v svoji vsebini pomenile:

1. Ukinitv štiriizmenskega dela v predpredilnici in čistilnici in prehod na triizmensko delo. Z izvedbo te naloge se dopolnijo strojne kapacitete v predpredilnici.

2. Modernizacija melanzirnice z novogradnjo in novo moderno strojno opremo.

3. Odprava ozkih grl v posameznih fazah proizvodnje in zamenjava iztrošene strojne opreme v predpredilnici in predilnici.

4. Tehnološka vzpostavitev proizvodnih linij:

a) za proizvodnjo česane bombažne preje;
b) za kardirano bombažno prejo;

c) za predenje bombaža na brezvretenskih predilnih strojih OE;

d) za predenje sintetike na brezvretenskih predilnih strojih OE;

e) postavitev novih in prestavitv starih proizvodnih linij za predenje sintetike;

f) modernizacija in razširitev efektne sukalnice.

S tako zastavljenim globalnim investicijskim programom bi dosegli:

1. Proizvodnjo preje: bombažne kardirane preje 3.596 ton, bombažne česane preje 706 ton, sintetične preje in predpreje 4.348 ton. Skupaj 8.650 ton.

2. Delovna sila se kljub povečanju proizvodnje za 34 % ne povečuje in bi se s tem dvignila produktivnost za 35 %.

3. Celotni prihodek se poveča za 27 %.

4. Akumulacija podjetja se poveča od 7,7 % na 12,8 %.

PROGRAMIRANA FINANČNA SREDSTVA ZA REALIZACIJO INVESTICIJSKEGA PROGRAMA

Osnovna sredstva: v 000 din,
gradbeno obrtniška dela 11.760 din, strojna oprema 114.445 din, ostala oprema 24.939 din. Skupaj 151.144 din.

Viri financiranja: v 000 din,
lastna sredstva 73.398 din, krediti 77.546 din. Skupaj 151.144 din.

REALIZACIJA PROGRAMA

Čeprav smo prvotni program morali spremeniti in investicijski znesek znižati od 466 milij. na 151 milij., zaradi že omenjenih gospodarskih težav, pa kljub temu pomeni razvojni program enega največjih v 95-letni zgodovini Predilnice.

Izvajanje investicijskih del glede na terminirane plane ni moglo potekati tako, kot smo planirali. Nastale so težave z uvozom opreme glede na velike restrikcije z deviznimi sredstvi in deficitom v devizno plačilni bilanci Slovenije. Lahko pa ugotovimo, da smo kljub objektivnim težavam, ki so nastajale z uvozom opreme iz konvertibilnega področja, t.j. iz Zahodne Nemčije, in težavam, ki so nastajale pri mon-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Na rob 8. marcu

8. marec je za nami. Za nekatere lep, za druge manj. Tudi tokrat je minil v znamenju rož, daril in lepih želja. Človek je kar ganjen nad vso pozornostjo svojih bližnjih, še posebno otrok.

Ni namen tega pisanja obravnavati enakopravnosti med žensko in moškimi, niti ne razpravljati o tem, da je to dan, ko si moški potolaži vest s šopkom rož.

K pisanju me je vzpodbudila zadnja številka našega glasila z nekaterimi res lepimi mislimi naših otrok o mami.

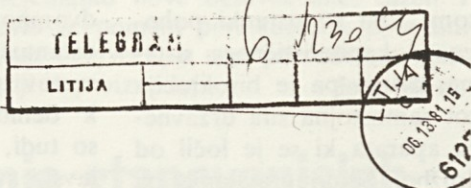
Nehote sem pomislila na vse tiste neizgovorjene želje teh otrok, ki so jih vpletli v preprost šop rož: »Mami, boš imela danes več časa zame?«

Težko je materi-delavki poleg vseh gospodinjstskih del in službe najti še prosti čas za otroka, za njegove probleme, pa tudi razvedrilo. Toda otrok to pričakuje, potreben je naše zaščite in razumevanja; v zameno nam more nuditi le svojo otroško ljubezen — preprosto in iskreno.

Čez leto dni bo spet naš praznik. Potrudimo se, poskušajmo si pridobiti zaupanje in ljubezen naših otrok, praznovanje bo veliko lepše, to pa odtehta vsako kuverto. Denar zapraviš, zaupanje otrok ostane. To pa je, mislim, tudi najlepše darilo za vsako mamico. Mar ne? Premislite!

Marija Zore

31212 ltj
13387 a vlj
71/3110
valjevo 22/20 6 1115

predilnica
Litija

svim drugaricama u vasoj cenjenoj fabrici cestitamo ,,8 mart, praznik zena

krusik valjevo ro tekstilne masine akciona konferencija sindikata

Iz tovarne Krušik so našim ženam poslali gornji telegram, s katerim jim čestitajo za praznik žena — 8. marec.

PETLETNO SREDNJEROČNO OBDOBJE, KI JE ZA NAMI BO V 95-LETNI ZGODOVINI PREDILNICE OZNAČENO KOT OBDOBJE VELIKIH INVESTICIJSKIH VLAGANJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

taži strojev z istočasno demontažo in prestavitvami, celotno investicijo, ki je bila zelo zahtevna, v dokaj kratkem roku zaključili in našli tudi vse rešitve deviznih in dinarskih plačil. Pomembno je tudi to, da se je predračunska vrednost investicije povečala le za 8,3 % zaradi spremembe kurza DM, kar je minimalen porast glede na občutna inflacijska gibanja.

V času trajanja investicijskih del v letu 1978, 1979 in 1980 so le-ta negativno delovala na normalni potek proizvodnje, zato tudi v teh letih nismo dosegli planiranih količin preje. O problematiki izvajanja investicijskega programa smo samoupravne organe in ves kolektiv tudi redno obveščali.

Danes lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da smo celotni investicijski program realizirali, razen še nekaterih klimatskih naprav.

Na vseh linijah v bombažu in sintetiki se dosegajo predvideni proizvodni učinki in v kolikor bomo v letu 1981 glede na težavne razmere in oskrbo z osnovnimi surovinami proiz-

vajali odgovarjajoči asortiman z odgovarjajočo povprečno številko preje — predvsem nižje številke, lahko pričakujemo letno proizvodnjo že blizu 8.000 ton — to pa bi tudi pomenilo, da bomo tudi celotni prihodek dosegli nad planiranim in ga dosegli že preko 100 starih milijard, s tem pa tudi dohodek in čisti dohodek, kar bi nam tudi omogočilo hitrejši dvig osebnih dohodkov.

Občutne rezultate investicijskih vlaganj v preteklem srednjeročnem obdobju bomo dosegli prav v letošnjem letu, in to v znatnem povečanju obsega proizvodnje in produktivnosti dela. Zato tudi osnovne naloge in cilji, ki so opredeljeni v novem srednjeročnem planu, so:

— utrditev organizacije dela v vseh sektorjih;

— optimalno izkoriščanje proizvodnih kapacitet;

— kvalitetno in pravočasno vzdrževanje strojnih naprav;

— zmanjšanje vseh vrst stroškov;

— povečanje produktivnosti dela;

— utrditev discipline in odgovornosti do dela;

— povečanje dohodka in čistega dohodka in s tem skladno z družbenimi merili povečanje osebnih dohodkov;

— povečanje akumulativnosti in s tem omogočiti čim hitrejši nadaljnji razvoj in modernizacijo proizvodnje.

Prepričan sem, da bomo vse naloge zmogli in s polnim angažiranjem vseh delavcev, strokovnjakov, samoupravnih orga-

nov in družbenopolitičnih organizacij, postopno odpravili še napake in slabosti, ki so še prisotne v tem trenutku.

95-LETNICO PRAZNUJMO V ZNAMENJU VELIKIH GOSPODARSKIH DOSEŽKOV!

Jože Mirtič

Odpis drobnega inventarja

Izvršni odbor je na seji 9. 3. 1981 izvolil komisijo za odpis drobnega inventarja. Člani komisije so:

Cenkar Brane (predsednik), **Fornazarič Vinko** (podpredsednik), **Premk Nada**, (tajnica), **Remec Sonja** (namestnik tajnice), **Savšek Mato** (član), **Juvan Marjan, ml.** (član).

Prvič se bo sestala v ponedeljek in torek — 30., 31. marca. Pregledali bodo drobni inventar, ki ga boste predlagali za odpis. Komisija bo v teh dneh delovala od 12. do 14. ure v skladišču drobnega inventarja (pri Matiji Savšku — int. tel. št. 41). Tja prinesite ves drobn inventar, ki bi ga radi odpisali.

Pred 3. kongresom samoupravljalcev

Trije kongresi samoupravljalcev — tri etape samoupravnega razvoja

Prvi kongres — kongres delavskih svetov

Prvi kongres samoupravljalcev, imenoval se je kongres delavskih svetov, je bil od 25. do 27. junija leta 1957, v Beogradu. Na njem je sodelovalo 1.745 delegatov, od tega 152 žena. Vsi so bili člani delavskih svetov. Na tem kongresu je bilo navzočih tudi 62 tujih delegatov iz 21 držav. Razpravljal je približno vsak četrti delegat.

Na tem, prvem kongresu samoupravljalcev je Djuro Salaj, tedanji predsednik centralnega sveta zveze sindikatov v svojem govoru pouda-

ril: »Moč neke družbene ureditve je odvisna tudi od tega, na katere in na kako številne družbene moči se naslanja.« Z drugimi besedami bi rekli: »Napredek socializma je odvisen tudi od tega, v kolikšni meri je materialni, moralni, ustvarjalni in družbeni interes vsakega posameznika gibljiva moč v pogojih družbene lastnine.« S tem je Salaj že takrat nakazal, to kar je danes potrjeno kot neizpodbitna zakonitost in resnica. Z odločanjem v kolektivu se posameznik neprestano povezuje tudi še z družbeno ureditvijo, ki omogoča, da s samoupravljanjem uresničuje najvišjo stopnjo svobode, ki jo pojmuje kot svobodo do dela in svobodo osebnosti.

Boj na dveh črtah

Kot je bilo pričakovati, je samoupravljanje, s svojimi prvimi mladeniški koraki naletelo na mnoge ovire. Za večino sveta je bil to le »jugoslovanski eksperiment«. O tem je bilo na kongresu veliko govora. Rečeno je bilo, da so se jugoslovanske družbene sile in samoupravljanje znašle pred dvojnimi sovražnikom. Eno so ostanki pohojenega kapitalističnega sistema, drugo pa je birokracija kot samostojna sila državnega aparata ki se je ločil od družbe. Samoupravljanje pa se ni spoprijemalo s temi sovražniki le v tistih časih, ampak je bitka na dveh črtah trajala ves čas, le da kasneje ni bilo več tarča odkrtih napadov. Bili so mnogi podtalni in zahrbtni poizkusi zavreti razvoj našega samouprav-

ljanja. V resoluciji prvega kongresa samoupravljalcev je napisano: »Tako kot birokracija, je sovražnik interesov delavskega razreda in samoupravljanja tudi vsak egoistični individualizem, ki nasprotuje koristim delavskega razreda.«

Na podlagi sedemletnih izkušenj, je ta kongres nedvomno potrdil, da se je z ustanavljanjem delavskih svetov pričela odločna pot k demokratizaciji. Spoznali so tudi, da predstavljajo delavski sveti najobširnejšo šolo socialistične zavesti jugoslovanskega delavskega razreda, in da se zavest delovnih množic ne bi mogla več pomiriti s kakršnimkoli drugim sistemom.

Nada Djermanović — Tanjug se nadaljuje

PREDILNICA LITJA

1886 - 1981

Odgovor na vprašanja SDS

KOLIKŠNA JE PRI NAS REŽIJA?

Število režijskih delavcev nasproti proizvodnim delavcem — neposrednim proizvajalcem, delavcem, ki so direktno vključeni v proizvodni proces, tako v širši družbeni skupnosti, kot v podjetjih, tovarnah opredeljuje stopnja razvitosti družbe, gledano z zornega kota celotne družbe, prvotno pa tudi od organiziranosti, velikosti in produkcijskih sistemov v vsakem kolektivu posebej.

V odgovoru se bom zadržal le na naših razmerah in odnosih, čeprav smatram, da je v tem trenutku problem prevelike družbene režije v naši širši družbeni skupnosti močno prisoten.

Število režijskih delavcev v naši tovarni je določeno glede na sistematizacijo oziroma opredeljenimi nalogami v upravi, proizvodnji in vzdrževanju.

Pod upravo spadajo sektorji: splošno kadrovski s 30 zaposlenimi, komercialni s 43, finančni sektor z 32, obrat družbene prehrane z 21 zaposlenimi, sektor vzdrževanja 136, proizvodni sektor-vodstvo 17, ostala režija v proizvodnji pa 179 delavcev.

Skupno režije:

v upravi	126 delavcev
vzdrževanje	136 delavcev
proizvodnja	196 delavcev

Skupaj 458 delavcev

Režijski delavci v proizvodnji:

Mešalnica	1	Rezerva predilnice	20
Čistilnica odpadkov	3	Sukalnica	33
Predpredilnica	24	Efektna sukalnica	7
Predilnica I.	8	Zbiralnica cev	39
Predilnica II.	16	Rezerva sukalnice	12
Predilnica sint.	16	Skupaj	179

Klasifikacija režijskih delavcev je zelo ostra, vendar gre le za prikaz in razmerje delavcev, ki delajo za strojem in vseh ostalih, ki fizično in umsko opravljajo svoje delo.

Ob teh podatkih bi bilo nesmiselno delati oceno, katerih delavcev je preveč, kajti zato je potrebna podrobna analiza, katera se pripravlja in bo pomenila osnovno vodilo za nadaljno politiko zaposlovanja, oziroma ukrepov za dvig produktivnosti režijskih in proizvodnih delavcev.

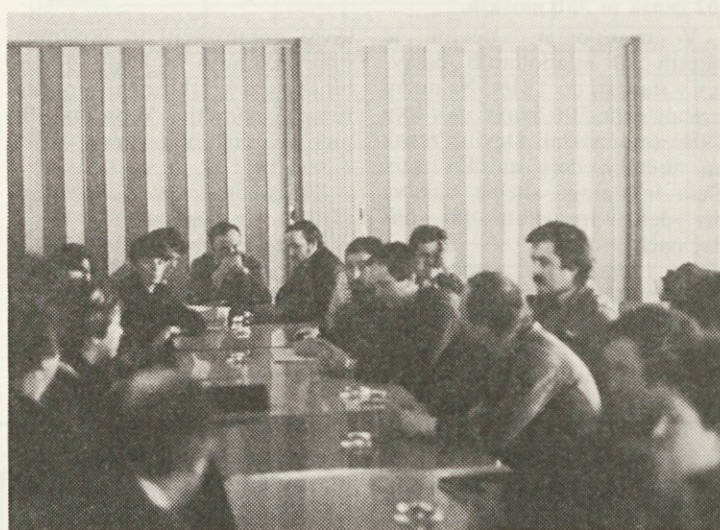
Ukrep, da ne sprejemamo nove delovne sile, razen v izjemnih nujnih primerih že pomeni prvi korak k povečani produktivnosti dela vseh delavcev, s tem pa tudi zmanjševanje delovne sile v režiji in proizvodnji.

Jože Mirtič

Reševanje stanovanjskih problemov mladih družin

Ob koncu letošnjega leta bo minilo 7 let, odkar smo v naši delovni organizaciji podpisali prve jamstvene pogodbe za skupno reševanje stanovanjskega vprašanja »mlade družine«. V letu 1981 bomo morali pomagati rešiti stanovanjski problem dveh naših delavcev, v letu 1982 pa kar sedmim našim delavcem, ki so pridobili stanovanje pri samoupravni stanovanjski skupnosti

v kategoriji »mlada družina«, v letu 1983 enemu našemu delavcu, v letu 1985 bomo pomagali rešiti stanovanjski problem dvema »mladima družinama« in v letu 1986 trem. Torej je v tem srednjeročnem obdobju obveznost delovne organizacije do »mladih družin« precejšnja. Zato smo sklicali skupni sestanek z »mladimi družinami«, na katerem smo se dogovorili o višini varčevanja in o konkretnih nalogah pri reševanju stanovanjskih vprašanj »mladih družin«.

Sestanek z mladimi družinami.

Vsi vemo, da so življenjski stroški iz meseca v mesec višji, vemo pa tudi, da je realni osebni dohodek nižji kot v preteklih letih.

V skladu z določili Samoupravnega sporazuma o oddaji stanovanj in dodeljevanju kreditov za nakup in gradnjo stanovanj Predilnice Litija določa, da so dolžni prosilci, ki so pridobili stanovanje pri stanovanjski skupnosti po kategoriji »mlada družina«, prispevati finančno soudeležbo ob pridobitvi stanovanja od stanodajalca, kateri se je obvezal skupno z »mlado družino« rešiti stanovanjsko vprašanje.

Ti prosilci morajo ves čas (t. j. 7 let) namensko varčevati pri LB, na podlagi določil samoupravnega sporazuma o oddaji stanovanj in dodeljevanju kreditov pa pred vselitvijo prispevati finančno soudeležbo v višini obvezno privarčevanega zneska in kredita pridobljenega na privarčevani znesek pri poslovni banki. Vsa ta sredstva morajo nakazati na stanovanjski sklad stanodajalca. Prosilec »mlada družina« prevzame odplačilo kredita pri poslovni banki. Vplačana finančna soudeležba »mlade družine« je posojilo stanodajalcu za čas, dokler »mlada družina«, po sklenjeni pogodbi z banko, ne odplača posojila.

Stanodajalec ob vrnitvi vplačane finančne soudeležbe plača tudi pripadajoče 2% obresti.

Ker se je naša delovna organizacija obvezala, da bo pomagala rešiti stanovanjsko vprašanje »mladih družin«, zato je v interesu delovne organiza-

cije, da »mlade družine«, redno namensko varčujejo in znesek varčevanja tudi vsako leto sproti povečujejo v skladu s povišanjem OD.

Člani odbora za stanovanjska vprašanja so sklenili, da bodo morale »mlade družine«, ki imajo 4 družinske člane mesečno varčevati 15% od skupnega dohodka članov gospodinjstva, »mlade družine«, ki imajo 3 družinske člane pa 18% od skupnega dohodka članov gospodinjstva.

»Mlade družine« se sicer niso strinjale s predlagano višino zneska varčevanja, toda člani odbora so znesek znižali, kajti v začetku je bilo določenih 20% od skupnega dohodka članov gospodinjstva. Pri določitvi višine so člani upoštevali tudi število družinskih članov.

Skupni sklep pa je bil, da bodo »mlade družine«, katerim jamstvo poteče v letu 1982 za skupno reševanje stanovanjskih problemov prispevali privarčevani znesek in kredit za privarčevani znesek, kajti privarčevanega bodo imeli manj kot delavci, katerim jamstvo poteče npr. v letu 1986, ker bodo morali vsako leto povečevati znesek varčevanja.

Delavci, ki jim poteče jamstvo v naslednjih letih pa bodo prispevali le privarčevani znesek, ki bo bistveno višji, ker bodo znesek varčevanja povečevali vsako leto v skladu z določili samoupravnega sporazuma in pogodbe, ki jo bomo sklenili z »mladimi družinami«.

Vlasta GROM

Varstvo pri delu v letu 1980

Poprečje zaposlenih v letu 1980 je 1112 delavcev, od tega 762 žensk in 350 moških.

V navedenem številu je všteti 30 mladoletnih delavcev v starosti do 18 let. Na nočni izmeni dela 506 žensk in v letu 1980 smo znižali število žensk na nočnem delu za 45 oseb. Dela in naloge službe varstva pri delu opravljata pri nas dve osebi.

Na področju socialnega, zdravstvenega, invalidskega, pravnega in tehničnega varstva sodelujejo s službo varstva pri delu strokovne osebe v de-

lovni organizaciji in posameznih sektorjev. V letu 1980 bil izvršen kratkoročni program razvoja podjetja. V predpredilnici in čistilnici smo ukinili 4. izmeno.

Troizmensko delo je organizirano po izmenah:

1. izmena od 5. do 13. ure
2. izmena od 13. do 21. ure
3. izmena od 21. do 5. ure naslednjega dne.

Noča izmena ima ob sobotah prosto, izgubljene ure pa

LETO	Obratn. poškodbe		Poškodbe na poti		SKUPAJ		Popreč. zaposl.	Na eno poškodbo izgub. dni	Pošodb na 100 zaposlenih
	Primeri	Izg. dnevi	Primeri	Izg. dn.	Primeri	Izg. dn.			
1979	73	1086	11	223	84	1309	1140	13,5	7,4
1980	56	656	11	228	67	884	1112	16,6	6,0
Rezultat	- 17	- 430	0	+ 5	- 17	- 425	- 27	+ 3,1	- 1,4

doprinese v 4-dnevnem razdobju na jutranji izmeni.

V letu 1980 so bile opravljene premostitve delavcev iz čistilnice k mikalnikom Hergeth, na katerih so priučevali in ob zaključku priučevanja opravili preizkus znanja iz varstva pri delu. V drugem polletju nismo sprejemali novih delavcev.

POŠKODBE NA DELU V LETU 1980 V PRIMERJAVI Z LETOM 1979

Med poškodovanimi na delu je bilo v letu 1980 31 moških in 25 žensk. V splošnem se je število poškodb v posameznih oddelkih zmanjšalo, izjema je le predilnica sintetičke (2 poškodbi več) in zunanji transport (1 poškodba več). Zmanjšalo se je število poškodb pri remontu (za 7 poškodb), kar je posledica končavanja rekonstrukcije v posameznih oddelkih.

V čistilnici so poškodbe nastajale predvsem pri odpiranju bal.

Precej poškodb je bilo, katerih vzrok je voziček za predprejo (6 poškodb). Več poškodb je bilo zaradi padecev zabojčkov oz. snemalnih košar na noge. Nekaj poškodb (5) je bilo zaradi dotrajanega poda, bilo pa je v primerjavi s prejšnjimi leti manj poškodb (1) snemalk oz. predic z medeninastimi kljukicami.

V sukalnici so bile poškodbe zaradi dotikov pogonskih trakov vrten na sukalno-previjalnih DD strojih oz. transportnega traku na previjalnem avtomatu in padecev navitkov.

V letu 1980 se je poškodovalo največ snemalk (snemalke kopsov 7 poškodb, snemalke na flyerjih 4 poškodbe, snemalke v sukalnici 1 poškodba), po petkrat pa so se poškodovali vozniki vilicarjev in zunanji transportni delavci in transporterji preje in predpreje. Posluževalci čistilnih in rahljalnih agregatov so se poškodovali štirikrat, previjalke trikrat itd.

Kot najpogostejša oblika poškodbe je padeč predmetov na dele telesa delavcev (12 krat), sledijo udarci (10), stisnitve (9), vrezi (8), padci oseb (4), dotik z vrtečim pogonskim trakom (3) itd.

POŠKODBE NA POTI NA DELO IN Z DELA V LETU 1980

Bilo je 11 poškodb na poti na delo in iz dela, od tega 9 žensk in 2 moška. Poškodovano se je 9 pešcev, mopedist in kole-sarka.

Bil je dan kot mnogo drugih delovnih dni — petek 6. marca, pa vendar nekoliko drugačen, bolj toplej.

Naši najmlajši šolarji iz osnovne šole v Litiji so nam namreč ob bližajočemu se prazniku dneva žena pripravili krajši program, v katerega so ob pomoči mentorjev vložili vso svojo skrb in zavzetost. Zato bi lahko zapisala, da je bila proslava polna otroške prisrčnosti in ne nazadnje ljubezni. Stekla je marsikatera solza.

Zbralo se nas je veliko delavk: mater, žena in deklet, ki nam je proslava pomenila lepo voščilo ob mednarodnem prazniku žena, ne samo zaradi izrečenih želja in lično izdelanih voščilnic, ampak zaradi prepričanja, da bo naš mladi rod lahko še veliko prispeval k izboljšanju položaja ženske — tako delavke kot matere, saj zavesti, ki jo vcepimo otroku v mladosti, ni mogoče zlahka spremeniti.

Hvala!

Marija Zore

PEŠCI SO BILI POŠKODOVANI ZARADI

- poledenele ali zasnežene ceste oz. poti;
- zdrsnihte na pločniku;
- nenadne bolečine pri stopu s pločnika;
- zdrsnihte na stopnicah;
- zvina pri skoku iz vlaka na peron;
- nenadna slabost pri izstopu iz vlaka.

Mopedist je bil poškodovan zaradi izseljevanja prednosti v križišču, kolesarka pa zaradi tega, ker jo je na tovarniškem parkirišču pri vzvratni vožnji zadel voznik avtobusa.

Vse poškodbe na poti na delo in iz dela so bile pretežno lažjega značaja, izgubljenih pa je bilo 228 dni, kar je za 5 več kot v letu 1979.

IZOBRAŽEVANJE IZ VARSTVA PRI DELU

Služba za varstvo pri delu je organizirala predavanja s preizkusom znanja za skupno 217 oseb in sicer:

- predmešalnica vlaken 12 oseb
- remont in remont klima 54 oseb
- notranji transport 45 oseb
- vodilni, vodstveni delavci 35 oseb
- kotlarna 5 oseb
- zunanji transport 26 oseb
- električarji 13 oseb
- meh. delavnica 16 oseb
- mikalničarji 11 oseb

ZDRAVSTVENO VARSTVO

V letu 1980 so se nadaljevali periodični preventivni pregledi delavcev, ki jih je izvajal zdravstveni dom Litija.

Izvedeni so bili tudi preventivni pregledi slušnih organov za delavce, ki delajo na delovnih mestih, kjer hrup prekoračuje predpisano mejo 90 dB/A. Pregleda se je udeležilo prek 400 delavcev iz sukalnice in predilnice. Pregledde so opravili strokovnjaki centra za medicino dela zavoda SR Slovenije za varstvo pri delu. Zavod za varstvo pri delu je tudi ob nabavah novih strojev 2 krat opravil meritve hrupa in sicer na prstančnih predilnih strojih Krušik.

OSEBNA VARSTVENA SREDSTVA

Osebna varstvena sredstva prejemajo delavci na posameznih delovnih mestih na osnovi pravilnika o varstvu pri delu — seznam osebnih varstvenih sredstev.

Zaposleni na delovnih mestih v predilnicah in sukalnici so bili pisмено opozorjeni, da morajo zaradi prekomernega hrupa (93 dB) uporabljati zaščitno vato.

Komisija za varstvo pri delu je na zadnji seji priporočila DS, da odobri za strojne delavke ortopedsko obutev ob ugotovitvah zdravstvene službe, da preko 50 % žensk boleha za krčnimi žilami. Služba za varstvo pri delu je vnesla v srednjeročni program razvoja podjetja tudi stroške za ortopedsko obutev.

PREVENTIVNO ZDRAVSTVENO VARSTVO

Osnovno zdravstveno varstvo omogoča zdravljenje v zdraviliščih le osebam po težkih operacijah. Sindikalna podružnica je sodelovala s službo varstva pri delu pri preventivnem okrevanju članov kolektiva v Novigradu v lastnem počitniškem domu.

Ker se večja število primerov revmatičnih obolenj je služba varstva pri delu predlagala sindikatu, da skupno z delovno organizacijo omogoči potrebnim članom kolektiva zdravljenje v termalnih toplicah.

POMOŽNI PROSTORI

Tudi v letu 1980 je služba vzdrževanja vodila skrb za garderobe, umivalnice in stranišča. Služba varstva pri delu ob pregledih ugotavlja, da bo potrebno na vseh izmenah zagotoviti čiščenje pomožnih prostorov in s strani uporabnikov večje sodelovanje v prizadevanjih za čisto in higiensko okolje.

TEHNIČNO VARSTVO

Za nove stroje v čistilnici, predpredilnici in predilnici je bila izdelana tehnična dokumentacija za izdajo pisemenh izjav in atestov.

Služba za varstvo pri delu je v letu 1980 izdelala metodologijo pregledov delovnih priprav in naprav in skupno s strokovno komisijo pričela s periodičnimi pregledi in preizkusi delovanja delovnih priprav in naprav z vidika varstva pri delu.

Ob večjih pomanjkljivostih in ob ogrožanju varstva pri delu je služba varstva pri delu izdajala pismente ukrepe z navedbo rokov odprave pomanjkljivosti.

Delovna organizacija je tudi odpravila pomanjkljivosti iz odločbe republiške inšpekcije dela.

OBRTNE POŠKODBE IN POŠKODBE NA POTI NA DELO IN IZ DELA S IZGUBLJENIMI DNEVI PO ODDELKIH V LETU 1980

ODELEK	Obratne poškodbe		Izgubljeni dnevi		Poškodbe na poti		Izgubljeni dnevi	
	1979	1980	1979	1980	1979	1980	1979	1980
Čistilnica	4	4	24	57	2	-	52	-
Predpredilnica	10	12	190	95	1	-	10	-
Predilnica sintetike	9	5	93	52	1	2	3	23
Predilnica bombaža	12	9	280	75	1	2	6	23
Sukalnica	12	7	152	96	2	2	34	13
Sukalnica efektu.sukanc.		2		66		-		-
Remont	10	3	127	23	1	1	85	52
Remont klime naprav	1	1	7	12	-	-	-	-
Mehanična delavnica	5	1	88	13	2	-	29	-
Elektro delavnica	1	2	18	43	-	-	-	-
Obret družbene prehrane	1	1	8	11	-	1	-	7
Zunanji transport	4	5	52	61	-	1	-	29
Valžarna		1		9		1		74
Zidarske skupine	-	1	-	4	1	-	4	-
Zabojarna		1		37		-		-
Pomožno osebje	1	1	10	1	-	1	-	11
Zbir.cevki in vlagalnica	3		30					
S K U P A J	73	56	1086	656	11	11	223	228

Meritve osvetljenosti, hrupa, zaprašenosti in mikroklima so izvršile v februarju 1981. Na podlagi rezultatov meritev se bo ponovno ovrednotil dodatni dopust za neprimerne delovne pogoje delavcem v čistilnici in predpredilnici.

Služba vzdrževanja je vnesla v investicijski program v letu 1980/81 izgraditev klime v čistilnici sintetike in predilnici bombaža (rekonstrukcija klime). Z večjim pretokom zraka bo zagotovljena primernejša klima v letnem obdobju.

ZAVAROVANJE DELAVCEV ZA PRIMER INVALIDNOSTI IN SMRTI

Umski in fizični delavci, ki delajo na delovnih mestih s povečano nevarnostjo za življenje so zavarovani po pisemenem poimenskem seznamu pri zavarovalnici Triglav.

Delovna organizacija plačuje tudi zavarovanje za primer odškodninskih zahtevkov zdrav-

stvene skupnosti ali poškodovancev. V letu 1980 je bil v obravnavi 1 primer odškodninskega zahtevka s strani regionalne zdravstvene skupnosti Ljubljana. Delovna organizacija je v letu 1980 4 krat uveljavljala zahtevke za odškodnino pri zavarovalnici Triglav za nastalo škodo pri 3 zanetkih požarov in neurja.

NOTRANJI TRANSPORT

Z izgradnjo melanžirnice in novega skladišča so se povečala transportna pota. Služba varstva pri delu je sodelovala pri izobraževanju delavcev v notranjem transportu in izdala več varnostnih ukrepov zaradi zatrapanosti transportnih poti, nepravilnem skladiščenju, neprimernih hitrostih voznikov viličarjev in nepravilne uporabe industrijskega železniškega tira. Zlasti v zimskem času se ni zadostno razmejena odgovornost med službo vzdrževanja in transportno službo o vzdrževanju poti.

Franc Lesjak varn. inž.

Predsednik IGD Bombažne predilnice in tkalnice Tržič s članom UO društva (spredaj v sredini) pozorno sledita poročilom o delu IGD Predilnice Litija v preteklem letu.

Z letnega plenuma IGD naše tovarne

Naša konferenca Industrijskega gasilskega društva Predilnice Litija sovpada z akcijo, ki jo vodi SZDL, »Nič nas ne sme presenetiti« v letu 1981. Namen te akcije je, da čimbolj podružbimo našo obrambo in družbeno samozaščito. Z drugimi besedami povedano, da se vsak naš delovni človek zave, da je del obrambe naše domovine, da bo znal čuvati našo skupno družbeno, kot tudi osebno lastnino.

Nič nam ne pomaga, če smo še tako dobro organizirani proti naravnim in drugim nesrečam, če se hkrati ne borimo za odpravljanje vseh tistih vzrokov, ki nam iz dneva v dan uničujejo naše materialno in osebno bogastvo.

Koncem lanskega leta je bilo na območju Slovenije registriranih 1391 požarov, kateri so povzročili skupno škodo 272 milijonov novih dinarjev. V tej številki pa prav gotovo ni zajet izpad v proizvodnji, zato lahko trdimo, da je ta škoda še večja, če samo pomislimo, koliko denarja smo izgubili v plamenih in kako koristno bi ga lahko naložili za modernizacijo tehnoloških procesov v proizvodnji.

V prvih dveh mesecih letošnjega leta je število požarov poraslo za 23,1%, škoda pa za 53,9%, v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. V teh podatkih pa ni zajet zadnji požar v Javnih skladiščih v Ljubljani.

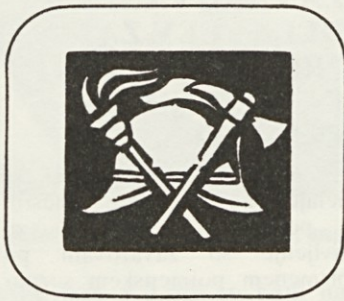
Iz obvestil, ki so bila posredovana preko časopisov lahko zasledimo, da bo v tem primeru težko najti krivca. Vse kaže, da so za ta požar krivi vsi vodilni delavci do zadnjega skladiščnega delavca, ker niso upoštevali dogovorjenih in predpisanih požarno-varnostnih ukrepov. To pa kaže na veliko neodgovornost vsakega posameznika in vseh zaposlenih v Javnih skladiščih.

Tudi v naši delovni organizaciji beležimo nekaj požarov, kateri bi lahko povzročili katastrofo za naš kolektiv, če ne bi bili pravočasno zadušeni. Teh je bilo 11 manj, kot v letu 1979. To sicer kaže, da je naša aktivnost na preventivnem delovanju rodila svoje sadove. Temu je nedvomno pripomoglo izobraževanje naših delavcev in večja zavest, da čuvamo naše skupno premoženje. Zato moram izreči zahvalo vsem tistim prizadev-

nim gasilcem, ki se zavestno in aktivno zavzemajo za vse boljše in učinkovito požarno zaščito.

Iz poročila poveljnika je razvidno, da je bilo za usposabljanje naših gasilskih enot porabljeno veliko časa in prizadevnosti od nas samih, zavedajoč se, da le z dobrim strokovnim znanjem lahko učinkovito rešujemo človeška življenja in naše premoženje ob naravnih in drugih nesrečah.

Prav je, da na tem mestu izrečem tudi pohvalo komisiji za požarno varnost pri delavskem svetu in službi za varstvo pri delu, saj je bilo v tem obdobju precej storjenega za požarno varstvo tudi v tehničnem pogledu. Še vedno pa imamo v naši delovni organizaciji posameznike, ki se ne udeležujejo obveznih gasilskih vaj in moramo zoper njih disciplinsko ukrepati. Taki posamezniki se ne zavedajo tega, da so sestavni del našega kolektiva in bi lahko s svojim neodgovornim obnašanjem povzročili sebi in nam vsem veliko škodo.

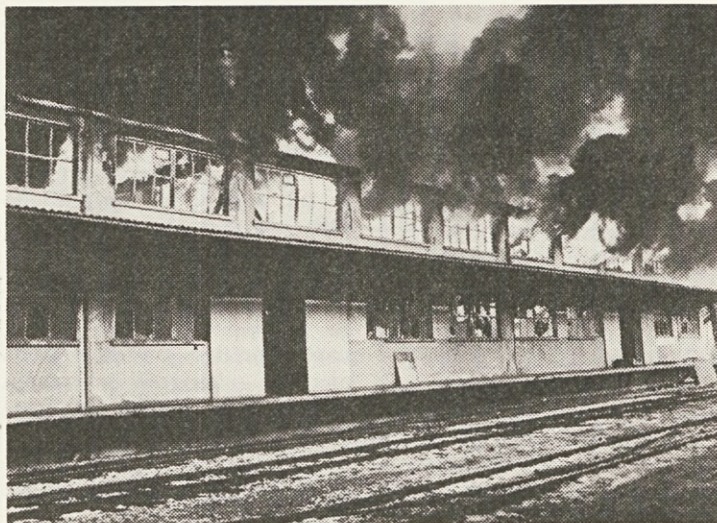

Prepričan sem, da delim z vami vsemi mnenje, da z doseženimi uspehi ne smemo biti zadovoljni. Naš tehnološki proizvodni proces je tak, da nas požar preseneti tudi tam, kjer ga najmanj pričakujemo, ali pa ga povzroči neodgovoren član našega kolektiva s svojim malomarnim odnosom.

Zato je prav, da današnja konferenca v razpravi nakaže vse naše pomanjkljivosti, predvsem iz področja požarne preventive in usposabljanja našega delavca za dobro požarno varnost v delovni organizaciji in krajevni skupnosti, kjer živimo.

Prepričan sem, da bo na pobudo Občinske požarne inšpekcije tudi naš komite za SLO in DS sprejel določene ukrepe, ki morajo biti obvezujoči za člane našega kolektiva.

F. M.

Ognjeni zublji so opepelili skladišče Emonine TOZD Centromercur v javnih skladiščih v Ljubljani. Vzrok požara še ni znan, prav gotovo pa je, da je temu pogojeval človeški faktor. Posledica je znana, uničenje za 120 milijonov raznega blaga. Zakaj je zagorelo? Inšpekcijske službe so pri pregledu javnih skladišč ugotovile 228 napak, ki bi lahko že jutri zaletile ogenj.

Kaj bi bilo, če bi zagorelo v Litiji? Tega si niti predstavljati ne moremo, če se samo zamislimo na gasilsko službo. Hidranti, katere bi lahko odkril le dober poznavalec Litije, toda preden bi jih usposobili za delovanje, bi ogenj napravil svoje. Vendar se tega odgovorni v Litiji bolj malo zavedajo, kakšne bi bile posledice. Družbena samozaščita in preventiva ne more biti zgolj na papirju, to mora biti sestavni del slehernega delovnega človeka — delavca pri vsakodnevem delu, posebno pa je zato odgovoren vodstveni kader. Zakaj je že v letošnjem letu ogenj uničil za več milijard družbenega in zasebnega premoženja. Na prvem mestu je malomarnost in tudi naklepni požigi. Gospodarska poslopja največkrat zagorijo zaradi neurejenih dimnikov, preveč zagrelih kmečkih peči in naklepnih požigov. Družbeno premoženje pa v največ primerih zaradi malomarnosti, metanje cigaretnih ogorkov, neizključevanje električnih kuhalnikov in peči, varjenje v proizvodnih halah brez vseh ukrepov za varnost, strošene električne napeljave ipd.

Varstvo pred požari v letu 1980

V letu 1980 je bilo v naši delovni organizaciji evidentiranih 23 pisemenih poročil o zanetkih požarov.

V primerjavi z letom 1979 je bilo v letu 1980 zanetkov:

Delovna enota	leto 1979	leto 1980
Bombažna predpredilnica	22	14
Predilnica bombaža	9	6
Sukalnica	3	1
Čistilnica odpadkov	—	2
S k u p a j	34	23

Razen evidentiranih zanetkov je bilo v posameznih delovnih enotah več manjših zanetkov, ki niso povzročili materialne škode. Iz primerjave je razvidno, da je bilo v letu 1980 enajst zanetkov manj, kot v letu 1979. Zaradi tehničnih in organizacijskih ukrepov je bilo v letu 1980 manj zastojev v proizvodnji in manjša požarna škoda. Več škode so povzročili 3 zanetki v bombaž-

ni čistilnici in mikalnici in sicer 10.060,00 dinarjev. Več škode je bilo ugotovljene na strehi nad predilnico III, ko je neurje z močno nevihto odkrilo strešno kritino. Škoda je bila ocenjena na 29.106,25 dinarjev.

TEHNIČNI UKREPI

V letu 1980 je požarna inšpekcija pri oddelku za notranje zadeve SO Litija izvršila

SPREMEMBE PRAVILNIKA O LETOVANJU V POČITNIŠKIH DOMOVIH PREDILNICE LITJA

Pri razporeditvi letovanja v preteklih letih, so člani komisije za letovanje in družbeno prehrano ugotovili razne pomanjkljivosti pravilnika o letovanju v počitniških domovih Predilnice Litija. Ugotovili so, da bo potrebno nekatere člene omenjenega pravilnika spremeniti oz. dopolniti.

Izdelali so spremembe in dopolnitve pravilnika, katere je izvršilni odbor dal v javno razpravo, ki bo trajala do vključno 24. marca 1981. Spremembe in dopolnitve pravilnika sedaj obravnavamo na sestankih samoupravnih delovnih skupin, morebitne pripombe pa moramo posredovati komisiji za letovanje in družbeno prehrano, katera bo pred sejo DS pripombe pregledala in na podlagi predlaganih pripomb spremembe in dopolnitve pravilnika o letovanju in družbeno prehrano, predlagala DS v sprejem.

Bistvene spremembe in dopolnitve pravilnika so:

— V sezonskem obdobju je možno koristiti počitniške kapacitete do 14 dni (do sedaj le 10 dni).

— Za razporejanje v počitniški dom Novigrad in razpoložljivih postelj v Gozd Martuljku se določijo samo dve skupini in sicer v prvo skupino bodo uvrščeni delavci, ki preteklo leto v počitniškem domu niso letovali; v drugo skupino pa delavci, ki so preteklo leto v počitniškem domu letovali. Za razporejanje v prikolicice pa ostanejo iste skupine kot doslej, z upoštevanjem šoloobveznih otrok.

Člani komisije za letovanje in družbeno prehrano so smatrali, da pri razporejanju v počitniški dom Novigrad in Gozd Martuljk ni potrebno upoštevati šoloobveznih otrok, kajti počitniški dom obratuje med polletnimi počitnicami. Torej so imeli delavci, ki imajo šoloobvezne otroke prednost pri izbiri datuma letovanja, ne pa prednosti pri letovanju, kajti na podlagi izkušenj vemo, da počitniški dom Novigrad ni bil nikoli 100% zaseden. Seveda pa točkovni sistem ostane nespremenjen. Skupine pri razvrščanju v prikolicice pa nismo spremenili, ker je iz leta v leto večje zanimanje za letovanje v prikolicah, s tem pa tudi težja razporeditev prijavljenih delavcev.

— Naslednja bistvena sprememba pa je določilo o plačilu akontacije, o višini akontacije pa bo vsako leto posebej odločala komisija za letovanje in družbeno prehrano.

Ostale spremembe in dopolnitve pravilnika o letovanju v počitniških domovih Predilnice Litija se nanašajo predvsem na organizacijo dela pri razporejanju prostih kapacitet.

Komisija za letovanje in družbeno prehrano

FLUKTUACIJA SE UMIRJA

Odbor za delovno razmerje Predilnice Litija v Litiji ugotavlja, da se je v letu 1980 fluktuacija precej umirila in v prvih mesecih leta 1981 še vedno kaže tendenco upadanja.

Tako je v letu 1980 zapustilo našo delovno organizacijo 67 delavcev manj kot leto poprej.

Če primerjamo število upokojenih delavcev v letu 1979 in letu 1980 pa lahko ugotovimo, da je bilo dejanske fluktuacije v letu 1980 še manj, saj je v tem letu odšlo v pokoj kar 37 delavcev to je kar 14 delavcev več kot leta 1979.

Iz proizvodnih oddelkov je odšlo 95 zaposlenih, predvsem iz predpredilnice, predilnice in sukalnice, od režijskih delavcev pa je prekinilo delovno razmerje 37 delavcev, največ iz čistilnih kolon in zunanega transporta. V teh podatkih so zajeti tudi upokojenci.

Vzroki prenehanja delovnega razmerja pa so bili predvsem naslednji: upokojitve 37 delav-

cev, odpoved delavca 68 delavcev, prenehanje v poskusnem delu 1 delavec, izrek ukrepa za prenehanje dela 9 delavcev, potek pogodbe za določen čas 4 delavci, JLA 12 delavcev, umrla 1 delavka. **Skupaj 132 delavcev.**

Prenehanj delovnega razmerja zaradi odpovedi delavcev je bilo 68, skoraj za polovico manj kot v preteklem letu. Delo v naši delovni organizaciji so zapustili predvsem zaradi: nočnega dela 17 delavcev, preselitve v drug kraj ali vrnitev v BiH 16 delavcev, višjega OD in boljših del. pogojev 11 delavcev, zaradi neurejenega varstva otrok 7 delavcev, drugo 17 delavcev. **Skupaj 68 delavcev.**

V letu 1980 je bilo v naše podjetje sprejetih 60 delavcev manj kot leto poprej. Od 78 novosprejetih delavcev je bilo

29 moških in 49 žensk. Razporejeni so bili v naslednje oddelke oziroma sektorje: predpredilnica in čistilnica 2, predilnica 29, sukalnica in efekt sukalnica 13, remont in čistilne kolone 11, delavnice 1, zunanji transport 6, obrat družbene prehrane 1, poč. dom (za določen čas) 4, kadrovska splošni in finančni sektor 3, pripravniki 8. **Skupaj 78.**

Dne 10. julija 1980 pa je delavski svet razpravljal o gospodarski problematiki ob devaluaciji dinarja in zamrznitvi cen preji in ob tej priložnosti sklenil, da se novih delavcev ne sprejema, razen v posebej utemeljenih primerih. Rešitve je potrebno iskati z obstoječimi delavci, v razširitvi obsega delovnih nalog na osnovi izboljšane organizacije dela in boljše urejenosti tehnološkega postopka.

Bric Vera

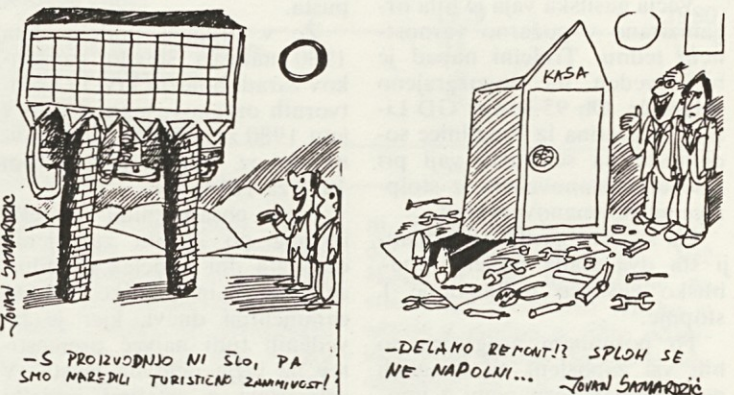

ISKRENE ČESTITKE OB VISOKEM JUBILEJU

Konec meseca februarja je praznoval svojo 80. letnico naš upokojenec Jože Cajhen.

Pri nas se je zaposlil septembra 1946 leta in bil do upokojitve, 1956. leta blagajnik v finančnem sektorju. Vsa ta leta, in še dalj, do leta 1970, je uspešno vodil moški pevski zbor Lipa iz Litije. Ob njegovem visokem jubileju ga je obiskala delegacija pevcev litijske Lipe in mu zaželela: »Še na mnoga leta«.

Na sliki, od leve proti desni: Pavle Kolenc, Andrej Smerdelj, Ivanka Cajhen, Jože Cajhen in Marjan Fojkar. Za fotografskim aparatom, Matic Malenšek.

—S PROIZVODNJO NI ŠLO, PA
ŠHO MAREDLI TURISTIČNO ZAMMIVOST!

—DELAMO REMONT!?! SPLOH SE
NE NAPOLNI... JOŽAN SAMARŽIČ